

**Татарстан Республикасы  
Чирмешэн муниципаль районы  
Мордва Афонькәсе авыл жирлеге Советы  
КАРАРЫ**

**Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы  
“Мордва Афонькәсе авыл жирлеге ” муниципаль берәмлеге Уставына  
үзгәрешләр һәм өстәмэләр керту проекты турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының "Мордва Афонькәсе авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының Мордва Афонькәсе авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районының «Мордва Афонькәсе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының 2013 елның 18 июлендәге 66 номерлы (Мордва Афонькәсе авыл жирлеге Советының 07.04.2014 ел, № 74, 07.05.2015 ел, № 98, 2016 ел, 15 декабрь, № 37, 2017 ел, 14 март, №44, 30.05.2017 ел, №49, 18.12.2017 ел, № 68, 2017 ел, № 68, 2017 ел, №68, 2014 ел., 2018 елның 20 июлендәге 86 номерлы карары белән үзгәртелгән) карары белән кабул ителгән Уставына үзгәрешләр кертергә:

**1.1. 6 статья:**

- «кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300 -1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган “Кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру” 14 пунктчасы белән тулыландырырга;

- «жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру»15 пунктчасы белән тулыландырырга;

**1.2. 16 статьяны яңа редакциядә баян итәргә:**

«1. Территориаль ижтимагый үзидарә астында яшәү урыны буенча гражданнарны жирлек территориясе өлешендә мөстәкыйль һәм жирле эһәмияттәге мәсьәләләр буенча үз инициативаларын гамәлгә ашыру өчен үзләренең жаваплылыгы астына алу аңлашыла.

Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре Тиешле территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Территориаль ижтимагый үзидарә турыдан-туры халык тарафыннан гражданнар жылышылары һәм конференцияләре үткәрү юлы белән, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарә органнарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Территориаль ижтимагый үзидарә гражданнарның түбәндәге яшәү территорияләре чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- күпфатирлы торак йортның подъезды;
- күпфатирлы торак йорт;
- торак йортлар төркеме; торак микрорайон;
- авыл жирлеге булмаган авыл торак пункты;
- гражданнарның башка яшәү территорияләре.

4. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары Тиешле территориядә яшәүче гражданнарның жылышыларында яки конференцияләрендә сайлана.

5. Территориаль ижтимагый үзидарә территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәгән мизгелдән гамәлгә куелган муниципаль районның жирле үзидарә органы булып санала. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе район Уставы һәм (яки) муниципаль район Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Территориаль ижтимагый үзидарә аның Уставы нигезендә юридик зат була ала һәм коммерциячел булмаган оешманың оештыру-хокукый формасында дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

6. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жылышы, әгәр анда уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләрнең өчтән береннән дә ким булмаган өлеше катнашса, хокуклы дип санала.

Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе, әгәр анда уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләрнең кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

7. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыручы гражданнар жылышының, конференцияләренең аерым вәкаләтләренә керә:

- 1) территориаль ижтимагый үзидарә органнары структурасын билгеләү;
- 2) Территориаль ижтимагый үзидарә уставын кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- 3) территориаль ижтимагый үзидарә органнарын сайлау;
- 4) территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенең төп юнәлешләрен билгеләү;
- 5) территориаль ижтимагый үзидарәнең керемнәре һәм чыгымнары сметасын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- 6) территориаль ижтимагый үзидарә органнары эшчәнлегә турындагы хисапларны карау һәм раслау.

8. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары:

- 1) Тиешле территориядә яшәүче халык мәнфәгатләрен тәкъдим итәләр;
- 2) гражданнарның жылышыларында һәм конференцияләрендә кабул ителгән карарларның үтәлешен тәэмин итәләр;

3) территорияне төзекләндерү буенча хужалык эшчәнлеген, тиешле территориядә яшәүче гражданның социаль-көнкүреш ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән башка хужалык эшчәнлеген, күрсәтелгән гражданны акчалары исәбеннән дә, территорияль ижтимагый үзидарә органнары һәм жирле үзидарә органнары арасындагы шартнамә нигезендә дә, жирле бюджет акчаларыннан файдаланып, башка хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыра алалар;

4) жирле үзидарә органнарына әлеге органнар һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектларын кертергә хокуклы, алар әлеге актларны кабул итү компетенциясенә кертелгән.

9. Территорияль ижтимагый үзидарә уставында билгеләнә:

1) ул гамәлгә ашырыла торган территория;

2) Территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә максатлары, бурычлары, формалары һәм төп юнәлешләре;

3) территорияль ижтимагый үзидарә органнарының вәкаләтләрен формалаштыру, туктату, хокуклары һәм бурычлары, вәкаләтләре вакыты;

4) карарлар кабул итү тәртибе;

5) мөлкәт сатып алу тәртибе, шулай ук күрсәтелгән мөлкәттән һәм финанс чараларыннан файдалану һәм файдалану тәртибе;

6) территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату тәртибе.

10. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияль ижтимагый үзидарә уставына өстәмә таләпләр билгеләнми.

11. Территорияль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе, жирле бюджеттан кирәкле акчалар бүлеп бирү шартлары һәм тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) жирлек Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә».

### **1.3. 19 статья:**

- 2 өлешнең 1 абзацында «Жирлек башлыгы» сүзләреннән соң түбәндәге сүзләр өстәргә: «яисә жирлекнең үз вәкаләтләрен контракт нигезендә гамәлгә ашыручы башкарма комитеты житәкчесе»;

- 2 өлешнең 2 абзацында “э авыл жирлегә Башлыгы яки Башкарма комитет житәкчесе сүзләреннән соң - жирлек башлыгы инициативасы буенча үз вәкаләтләрен контракт нигезендә гамәлгә ашыручы»

1.4. 30 статьяда: 3 пунктның 1 пунктчасын түбәндәге редакциядә баян итәргә: «эшкуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә, коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре советы идарәсендә, башка муниципаль берәмлекләр берләшмәләре, сәяси партия, профсоюз тарафыннан билгеләнгән тәртиптә теркәлгән катнашудан тыш), башка ижтимагый оешманың, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативларының гомуми жыелышында (конференция) яки башка ижтимагый оешманың, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативларының гомуми жыелышында катнашудан тыш) катнашырга; милекчеләр ширкәтләре), оешманың коллегияль органы эшчәнлегендә катнашудан тыш, Россия Федерациясе Президенты яки Россия Федерациясе Хөкүмәте акты нигезендә оешманың коллегияль органы эшчәнлегендә катнашудан тыш; муниципаль берәмлек исемнән

муниципаль милектә булган акцияләрне (устав капиталында катнашу өлешләре) гамәлгә куючы яисә аның белән идарә итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә куючы яисә аның белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар; федераль законнарда каралган башка очракларда;

**1.5. 49 статьяда:**

2 өлеш:

- «кулланучылар хокукларын яклау буенча чараларны гамәлгә ашыра» пунктчасы белән тулыландырырга;;

- «жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм тоту буенча чараны гамәлгә ашыру буенча " вәкаләтен «жирлек территориясендә яшәүче хужаларсыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру»яңа редакциядә бәян итәргә.

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

3. Әлеге карарны рәсми хокукый порталда дәүләт теркәвенә алынганнан соң бастырып чыгарырга .pravo.tatarstan.ru( Чирмешән муниципаль районының рәсми сайтында Интернет челтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге карар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының «Мордва Афонькәсе авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставының 87 статьясындагы 2 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алып, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артымда калдырам.

Башлык, Чирмешән муниципаль районы  
Совет рәисе Мордва Афонькәсе авыл жирлегә

А. И. Митяев.